

JULIJ

1 P. Češč. P. Krvit
2 S. Obisk. M. D.
3 N. 4. poblink.
4 P. Dan neodvis. Č
5 T. Anton M. Z.
6 S. Bogomila
7 C. Ciril in Metod
8 P. Bonaventura
9 P. Henrik +
10 S. Veronika
11 N. 5. poblink.
12 T. Janez Gaul. ☺
13 S. Anaklet
14 C. Bonaventura
15 P. Henrik +
16 S. Karmelska M. B.

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILLO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRIJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRAŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH

ŠTEV. (NO.) 134.

CHICAGO, ILL., SREDA, 13. JULIJA — WEDNESDAY, JULY 13, 1938

LETNIK (VOL.) XLVII

Sumljiv mir nemških nazijev - Polet preko Atlantika

Evropa s sumljivim očesom gleda na tihoto, ki vlada v Nemčiji glede rešitve vprašanja na Čehoslovaškem. Čehoslovaški parlament se prične prihodnji teden baviti z načrtom glede narodnostnih manjšin.

Pariz, Francija. — Kadar so naziji v Nemčiji tisti in mirni, zlasti ob času, ko gre v Evropi za kako odločilno vprašanje, se ostalih evropskih prestolnic polasti nervoznost, kajti izkušnje jih uče, da je tak naziski mir le tihota pred viharjem. In s takim sumljivim mirom se obdajajo naziji točasno, kar daje po Evropi povod za novo razburjenje.

Vse države s pazljivostjo in napetostjo pričakujejo, kako se bo rešilo perečje vprašanje na Čehoslovaškem med sudetskimi Nemci in med Čehi. Vlada tamkaj točasno sestavlja osnutek za nove odnose med državo in narodnostnimi manjšinami in javlja, da bo načrt do 20. julija dokončan ter bo tedaj predložen parlamentu. Napetost v Evropi vlada gleda tega, ali bo nemška manjšina načrt sprejela. Že v naprej se od raznih strani trdi, da ga ne bo, in v tem tiči vsa nevernost. Vprašanje je, kakor bo po taki polomiji podvzel Hitler. Ali bo skušal na lep način prigovarjati čehoslovaški vladi, naj pusti? Kaj malo verjetnost se poslagá v tako mogočnosti. Bolj bi bilo pričakovati, da ji bo enostavno poslal ultimatum s svojimi zahtevami, ali pa celo, da u-tegne napraviti pozikus, vdreti s silo na Čehoslovaško, kar je baje to nameraval v maju, a mu je združen nastop Anglie in Francije preprečil korak.

Dogim celi Evropa vse te možnosti z mrzličnim nemirom razmotri, kajti ve, da bi spopad med Nemčijo in Čehoslovaško pomenil splošno evropsko vojno, pa vlada, kakor omenjeno, v Nemčiji glede te zadeve popolna tihota. Ne do takne se je niti časopisje, niti ne vladni govorniki, kar je v ostrem nasprotju z besnim besednim napadanjem Čehoslovaške, ki ga je bilo naziski časopisje še pred kratkim polno. Zdaj Evropa bolj posveča pažnjo tej nazijski tihoti, kakor pa čehoslovaškemu vprašaju samemu, kajti sluti, da se mora za njo nekaj skrivati. Povrh tega pa je zdaj mesec julij, ki znači za Evropo nekak usoden mesec, ko so v njem izbruhnile vse večje vojne v zadnjem četrstotletju, in je torej razumljivo, da ta okoliščina nervoznost še poveča.

Da bodo sudetski Nemci zavrnili načrt, ki ga bo stavila čehoslovaška vlada, je pričakovati iz dveh vzrokov. Prvič v tem načrtu ne bo Nemcem dovoljena taka absolutna samouprava, da bi se lahko ločili od države in priključili Nemčiji; s tem pa bi bil izjavljen njih cilj, za katerim gredo, kajti njih trditev, da se boro proti zatiranju, je le posek v oči; uživajo namreč v demokratični Čehoslovaški več pravic kakor katera kolik druga narodnostna manjšina v Evropi. Drugič pa Nemci tudi zahtevajo, da mora Čehoslovaška pretrgati svoje prijateljske

ŠTIRJE GOVORI PREDSEĐNIKA

Državo Texas opozoril, naj ne plačuje nizkih mezd.

Forth Worth, Tex. — Tekom tega ponedeljka je imel predsednik Roosevelt na svojem potovanju proti zapadu štiri govore, ki pa so bili dokaj kratki. Daljši govor pa je imel v nedeljo zvečer, ki je bil popolnoma nepolitične vsebine. Omenil je, da država Texas potrebuje več industrije, toda obenem jo je opozoril, naj ne skuša priti do ne na ta način, da bi delavstvu pličevala berarske plače. Dalje je tej državi tudi izrazil priznanje za njeno sodelovanje pri reševanju problemov, ki se tičejo cele dežele, in med temi je zlasti vprašanje poljedelstva.

KONGRESNA PREISKAVA O TVA

Knoxville, Tenn. — V tukajšnjem mestu se je nastanila kongresna komisija, sestojeca iz petih senatorjev in petih članov poslanske zbornice, ki ji je odkazana naloga, da temeljito preišče razmere v vladnem podjetju v dolini reke Tennessee (TVA). To preiskavo je odredilo zadnje zasedanje kongresa po obdobjah in protiobdobjbah, katere so metali trije člani vodstva te ustavnove drug proti drugemu, dokler ni bil končno načelnik, dr. A. Morgan, odstavljen od predsednika Roosevelta. Komisija bo pregledala vse poslovjanje, kar jo bo vzel bržkone več mesecev.

OSLEPARJEN IGRALEC

Chicago, Ill. — Črnec James Means, 2902 Maypole ave., je zadnjo nedeljo z nekim znancem igral za denar na kocke. Prigral je bankovec za \$10, toda ta se mu je zdel sumljiv in ga je dal preiskati, pri čemer se je ugotovilo, da je posnaren. Sleparskega igralca je ovadil in ta je bil arretiran, ne zato, ker je pri kockah spletal, marveč zaradi ponarejenega denarja.

DOBER ČUVAJ

Cambridge, Mass. — Iz tukajšnje policijske garaže so bile večkrat ukradeni stvari, da zlati zlikovci pri delu, se ponoči neki policist skril v avtomobilu. Možakarja pa je premagal spanec in, ko se je zbudil, je osupal ugotovil, da so tatovi v ravnici nad vse predzrni in nič manj spretni. Avtomobil, v katerem je bil skrit, so namreč dvignili in mu odnesli kolo, med tem, ko je on dremal.

STAVKARJI OBSOJAJO
SODNIKA

North Chicago, Ill. — Stavkujoče delavstvo v tukajšnji Chicago Hardware Foundry je zadnjo nedeljo na zborovanju ostro ožigalo sodnika Dadya zaradi njegove injunkcije proti piketiranju, čes, da je s šerifom vred "napovedal vojno državi Janom Lake okraju."

KDO BO VRH. SODNIK?

Razna ugibanja o nasledniku sodnika Cardoza.

Washington, D. C. — Truplo pokojnega vrhovnega sodnika Cardoza še niti pokopano ni bilo, ko se je že z vso vemo in resnostjo začelo v tukajšnji prestolici razmotrovati, kdo bo nasledoval pokojnemu. Slišijo se različna ugibanja. Nekateri trdijo, da utegne zase izpraznjeno mesto newyorskemu senatorju Wagneru, a drugi izražajo možnost, da bo morebiti imenovan illinoiski governer Horner. Odvisno je to imenovanje seveda od predsednika Roosevelt, ki pa brzkone ne bo rešil zadeve pred jesenjo, kajti točasno vrh. sodišče itak ni v zasedanju.

MED ROPOTANJEM STROJ JE RODIL TALENT

Chicago, Ill. — Muzikalna navdihnenja pridejo v trenotnih miru, pravijo, toda 49 letni John B. Vidach je dopriniesel dokaz, da pravega talenta ne cvira niti hrup, niti ropot.

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Cork, Irska. — Irske oblasti so ta ponedeljek prevzele od Angležev pristanišča tega mesta, kjer tudi Spike otoke. Angleži so prepustili Ircom te krajev v pogodbi, ki se je sklenila med obema državama v aprilu.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

— Mexico City, Mehika. —

Med prebivalstvom dveh vasi v državi Oaxaca je prislužil vodnik, kdo lastuje neka zemljišča, do spadov, pri čemer jih je bilo sedem ubitih.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovenske
Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published by:

EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Subscription

Naročnina:

Za celo leto \$5.00

Za pol leta 2.50

Za četrt leta 1.50

Za Chicago, Kanado in Evropo:

Za celo leto \$6.00

Za pol leta 3.00

Za četrt leta 1.75

Postomejna številka 3c

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For three months 1.50

Chicago, Canada and Europe:

For one year \$6.00

For half a year 3.00

For three months 1.75

Single copy 3c

Izhaja vsak dan razen nedelj, pone-
seljkoval in dnevno po praznikih.

Izdaja in tisk:

EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Tel: CANAL 5544

Naši uredniški in upravni:

18

"Dušica"

ROMAN
Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

Tema je naraščala in od konjev se je kadilo. Pred njo so stremele temne smreke v nočno nebo, tu pa tam je bledelo skoz veje nekaj zadnje svetlobe, ki se je še obnovljala na zapadnem nebu. Niže spodaj v dolini so ležale črne pege, rumenkaste luči so sijale iz njih. Tam doli je bila vas Le Croq.

Margaretine oči so iskale v temi Percyjevo kočijo. Toda dragonci so se gnetili krog nje, bolj nagosto nego je drevje stalo v gozdu. In konji so bili nemirni.

Ni videla drugega ko Chauvelinovo suho postavo, naglih korakov je hitel po temi. Le za trenutek, ko so se konji slučajno razmknili, je zagledala kočijo in Heronovo glavo pri oknu. Svojo visoko koničasto kučmo je nosil in čez čelo in sence bel povoj.

"Ne boj se, državljan Chauvelin," je kričal za Chauvelinom s svojim hreščecim glasom. "Vem, dobro vem, kaj bom storil! Volkovi bodo dobili svoj plen še nočoj in tudi guillotini ne bo ušla glava, na katero že dolgo čaka —!"

Armand je djal roko sestri krog ramen in jo nežno potegnil nazaj v voz —.

"Mala moja mamica," je šepetal, "pozej mi, kaj naj storim, da s svojim življnjem rešim tvoje in Percyjevo življenje? Pokaži mi pot k rešitvi —!"

Pa Margaretu mu je z mrtvimi glasom odgovorila:

"Ni je poti —! In če je katera, Armand, jo pozna le ljubi Bog sam —."

XXVI.

KRIK V TEMI.

Zamolkel topot kopit je odhajal po cesti in kmalu zamrl v temi. Chauvelin je odjezdil s svojimi ljudmi naprej v gozdu.

Armand in Margaret sta čula, kako je Heron naročil svojemu vozniku, naj pelje na čelo sprevoda.

Cisto tiho sta sedela in čakala. Počasi je privozila kočija mimo, črno so se odčravali njeni obrisi na ozadju nočnega neba.

Heronova glava s koničasto kučmo in umazanim belim povojem se je molila skozi okno.

Ko je zagledal Heron bledi Margaretin obraz, se je odurno zarežal.

"Zmolite še brž svoje molitvice, ki jih znate, državljanica! Na ta namen, da bi moj prijatelj Chauvelin zanesljivo našel Capeta v gradu —. Kajti če ga ne najde, sta nočoj zadnjikrat gledala tale blatni, mokri svet, — jutrišnjega dneva ne bode te doživelj! Eno ali drugo —! Da veste!"

Ogabno, kruto se je nasmejal.

Margareta se je obrnila v stran, ni ga mogla gledati, groza jo je spreletavala, če je le samo pomislila na njegovo oglato lice, na debele ustnice, na njegove zlobne blede oči. In še tisti povoj navrh, ki mu je zakrival čelo in eno oko ter ga še huje pačil —!

Poznalo se mu je, da je razburjen.

Do sem je šlo vse dobro, ujetnik ni počenjal nobenih sitnosti, niti mislil ni na beg, kakor je bilo videti. Pot se je ujemala s tem, kar je napovedal on sam, vse

ROMAN
Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

je kazalo, da se ni batiti kake prevare ali zasede.

Pa odločilen trenutek je prišel. Odločilen ne samo za ujetnika, za njegovo ženo in za prijatelja, ampak tudi zanj, za Herona. Če Capeta ne bo, — potem je tudi njegovo življenje viselo na eni sami niti, tudi njegova glava je utegnila v par dneh pasti pod guillotino —.

Zapovedal je še vojakom, da se morajo trdo držati kočij, in počasi so odrinili v gozdu.

Le korakoma so napredovali. Stemmilo se je in v gozdu je bila tema še bolj gosta. Z zaprtimi očmi je slonela Margaretta v svojem kotu, Armand je držala za roko.

Svet je zanjo prenehal biti, ura življenja se je ustavila, konec je prišel —.

Le eno je ostalo —.

Smrt, ki jezdila tam spredaj, tam, kjer so škrpala in pokala kolesa Heronove in Percyjeve kočije —.

Iznova so se ustavili. Voz je zaječal, konji so se vznemirili.

"Kaj je spet —? je klel Heronov glas v temo noč.

"Trda tema je, državljan!" je prišel odgovor od spredaj. "Niti do glav svojih konj ne vidi voznik. Rad bi vedel, ali naj prižge svetiljke in ali sme voditi konje za uzdo."

"Lahko vodi konje za uzdo," je robato naročal Heron. "Luči pa ne pustim prizgati. Ne vemo kdo se vse skriva za drevjem in čaka, da bi mi pognal kroglo v glavo — ali pa tebi, narednik! — Nitreba da bi jim še svetili pri tem poslu — kaj?

Vzemite konje za uzdo in tista dva, ki jezdita belce, naj razjahata in naj gresta paš! Belci se vidijo tudi v temi!"

Izvršili so povelje in spet je vprašal Heron:

"Ali je še daleč do tiste kapele —?"

"Ne morebiti več daleč. Ves gozd ni več kakor šest milj globok in dve milji smo že prevozili in —."

"Tiho —!" je v istem trenutku hripavo zavpil Heron. "Kaj je bilo to —?

Tiho, pravim —! Prokletoto —! Ali ne razumete!"

"Vsi so utihnili, vsak je napenjal ušeza in poslušal.

Toda konji niso mirovali. Grizli so brzde, bili ob tla s kopiti in stresali glave. Nepotrpežljivi so bili.

Le za hip je včasi zavladal molk, slučajno, za kako sekundo. In tedaj se jim je zdelo kot da prihajajo iz teme kakor v odnev, prav isti glasovi, topot kopit, hrkanje konj, — glasovi živih bitij, ki so se skrivala nekje v temnem gozdu.

"Državljan Chauvelin in njegovi ljude!" je pravil narednik šepeta po dolgem molku.

"Tiho — da čujem!" je zadušeno in hripavo šepnil Heron.

Spet je zavladal molk, niti dihati si niso upali. Vojaki so vlekli za brzde, da bi držali konje v miru.

In spet je prišlo skozi nočno temo kakor odnev hrkanja in topotanja njihovih lastnih konj, glasovi, ki so pričali, da se skrivajo ljudje nekje blizu v gozdu.

(Dalje prih.)

OD ŽEPNEGA ROBCA DO PLINSKE MASKE

Vse države sveta se dandanes pripravljajo ne le za vojskovane, marveč pripravljajo svoje državljane tudi na plinske napade iz zraka. Povsod se vlade pridevajo, da bi tudi civilne ljudi ter celo otroki privadile uporabi plinskih mask.

Bilo je zgodaj zjutraj dne 22. aprila leta 1915 severozahodno nad Yperna na belgijski fronti. Tamkaj je bila v jarkih zapokana franco-sko-afrška divizija. Francoski vojaki so naenkrat opazili, da se od nemških jarkov bliža njihovim postojankam zelenkast-roumeni oblak. Spočetka nihče niti slutil ni, kaj to pomeni. Dva dni kasneje so v svojih postojankah pri Lannemareku tudi kanadski polki doživeljali prav isto. Le malo jih je bilo, ki so preživeli ta napad, ki so ga izvršili Nemci z docela novim in doslej neznanim orozjem. Tiste prve dni tega plina, ki so ga Nemci spustili na svoje franco-ske in angleške sovražnike, skoraj nihče ni pozna. Bramboz ter pa prva plinska napada je bila prepuščena vsakemu posamezniku, kakor je kdo vedel in znal. V prvem hipu pa je skoraj vsak francoski ali angleški vojak storil nekako nagonsko tisto, kar je bilo edino pametno. Ljudje so vtičali svoje glave v mokro prst ali pa so si okoli ust in nosa privezovali srajce in žepne robce namočene s človeško vodo. To je pač pomagalo, kolikor je pomagalo. To je bil tudi začetek poznejše plinske maske.

Plinski napad Nemcev pa ni bil brez nevarnosti niti za Nemce same. Ko bi se veter nenadno sprevergil, bi plin udaril načaj v nemške vrste in tamkaj bi potem smrt žela. Zato so za tak primer tudi nemški vojaki morali biti zavarovani. Toda tisto

zavaranje nemških vojakov ni bilo nič posebnega. Okoli nosa in ust so si morali oviti pavole, ki je bila namočena v raznih kemikalijah. Ker pa je bilo to tudi na Nemec močno nepopolno, so pozneje uvedli nekake maske, ki je pri ustih imela tvarino iz snovi, ki je vsesavalna plin. Ustanovila sta bila zavarovana, medtem ko je posebna spona stinila nosnice.

Šele proti koncu leta 1915. so nemške čete doble prave plinske maske s kemičnimi filterji. Od tistih dob je plinska maska v bistvu ostala enaka. Kljub vsemu prizadevanju se ni bistveno spremenila. Vsaka plinska maska mora dobro zapirati obraz, bodisi da je usnjena ali gumijasta. V njej mora biti dovolj potrebnih kemičnih snovi in pa filterjev, zaradi česar je na zunaj tudi tako strašna, kadar jo človek dene na obraz.

Vendar je plinskih mask več vrst: so drage in cenene, so preproste in komplikirane, dolge in kratke, navadne in posebne. Vendar je dandanes tudi najcenejša maska docela precizno izdelana in se pri njej uporabljeni vse skušnje mnogih let.

Kakor smo že rekli, se vse države Europe trudijo, da bi si ciljno prebivalstvo nakupilo čim več plinskih mask, da bi bilo v primeru potrebe bolj zavarovan. Skoraj po vseh večjih evropskih mestih že imajo trgovine, kjer lahko kupiš plinsko masko. Na Francoskem na primer jih prodajajo že vse drogerije, na Angleškem same tovarne ustanavljajo trgovine za svoje maske, na Nemškem in v Italiji so uradne trgovine tega blaga, ki se uradno prodaja. Na Češko-slovaškem bodo imeli tudi posebne trgovine v te namene. Vsaka takša trgovina pa bo imela še poseben prostor, kjer bodo uvedli tudi na Češkem.

Tudi v Sovjetski Rusiji ljudi močno pripravljajo na uvedbo plinskih mask. Nekateri poklici morajo nekaj časa delati v plinskih maskah, da se navadijo!

Edina dežela na svetu, ki se s tem vprašanjem ne ukvarja preveč resno, je Amerika. Tam nimajo nič takih organizacij zoper plinske napade, kakršne delujejo v Evropi. Celo v armadi pride na 4 ameriške vojake samo ena plinska maska. Pač pa so Američani ponosni na svoje maske, češ, da so najboljše na vsem svetu. So pa tudi drage, saj stane samo ena 10 dolarjev.

Američani pač misljijo, da se ne bo našel sovražnik, ki bi si s svojimi letali upal čez Tihij ali Atlantski ocean. Ameriški strokovnjaci so sicer izračunali, da bi 14.000 sovražnih letal z bombardimi s plinom fosfogenom v New Yorku zamorilo vse življenje. Vendar nihče ne veruje, da bi takega bilo mogoče. Sicer pa Američani na vso moč zavajo svojim obrambnim topovom in svoji mornaricami.

Slike dejania v tem poglavju so nadvise zanimive.

Še nikdar

ni znameniti angleški pisatelj Edgar Rice Burroughs spisal bolj napetega in zanimivega poglavja, kakor je poglavje "Tarzan neustrašeni", v katerem igra junak džungle tako neustrašena in pogumna dejanja.

Tarzan je zavladal molk, niti dihati si niso upali. Vojaki so vlekli za brzde, da bi držali konje v miru.

In spet je prišlo skozi nočno temo kakor odnev hrkanja in topotanja njihovih lastnih konj, glasovi, ki so pričali, da se skrivajo ljudje nekje blizu v gozdu.

"**TARZAN** neustrašeni

začne dnevno izhajati v par dneh v "AMERIKAŠKEM SLOVENCU". Obnovite Vaše naročnine pravčasno, da se Vam med tem lista ne ustavi. Opozorite svoje znance in prijatelje na to večjemu poglavju Tarzanev povesti, da si tudi oni naroči list. Naročnine stane za Ameriko \$5.00 na leto; za pol leta \$2.50. Za Chicago, Kanado in izemstvo na leto \$6.00, za pol leta \$3.00. Naročnino je poslati na

AMERIKAŠKI SLOVENEC
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Učbenik Angleškega jezika

Vsebuje SLOVNICO in kratek SLOVAR.

Zelo praktična knjiga. Žepne oblike.

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

STEVE MOHORKO CO.

704 So. 2nd Street, Milwaukee, Wis.

(Con't. from page 3.)

Bro. Mike Popovich. On behalf of the association, Matt, please accept my most sincere appreciation for your fine work.

Now, then, in regards to the publication of our own official organ, for which recommendations were made at our last convention. I have carefully considered the probable cost of such a publication, taking into consideration the various estimates as to the compensation to be allowed to the editor, and I have come to the conclusion that it would not be prudent at this time to carry on our own publication because of the great cost involved. I am very much in favor of publishing our own official organ, but it is my belief that we would be much better off if we postpone such a publication until we have a membership large enough to justify the increased expenditures. I think, therefore, it would be best for the present if we continued publishing our official organ in the Amerikanski Slovenec as we had been doing in the past.

May I once more appeal to all you Supreme Officers and the members of the subordinate lodges to continue with your wonderful cooperation during this 30th Anniversary Campaign. The importance of your cooperation can not be over-emphasized and is absolutely necessary to the success of this campaign. Let us make a record for new members and new lodges organized during this 30th Anniversary Campaign which never before in the history of the WSA was equaled and which will never again be equalled in the future.

In conclusion, may I once more extend my most sincere thanks and appreciation to all of you who have so splendidly cooperated with my office during the past six months. Your willingness and unselfish aid have aided considerably in simplifying the duties required by my office, for which you have my deepest appreciation. Thank you.

Leo Jurjovec, Sr., Sup. Pres.
The report has been unanimously accepted as read with high commendations for splendid work our esteemed supreme president has been carrying on for which the entire board thanks him.

(To be continued next week.)

Oglasni v "Amer. Slovenec" imajo vsikdar uspeh!

CENE KART za potovanje v starji kraj so nižje po 23. juliju.

Ako ste namenjeni potovanju v starji kraj, pišite nam po pojasnilu.

CENE DENARNIH POŠILJK

Vaša denarna posiljka bo v starem kraju hitro in točno izvršena, ako jo pošljete potom naše firme.

Za \$ 5.00... 200 Din. Za \$ 5.35... 50

Za Din. Za 500. 5.65... 100

\$ 5.00... 200 12.25... 100

11.65...